

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft 50 kr.
Nagyobb számmal külön megkötés.

Előfizethet csupán a kiadóhivatalban vagy B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilatkozó vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díja: három hasábsor petisour 5 kr. — Nagyobb és többzetű hirdetések jutányosan eszközöltek.
Bélyeg minden beíratásánál 30 kr.

NYILATKOZÁSOK ÁR: 20 KR.

Tibád Antal és Nógrádvármegye székhelye.

Tibád Antal volt belügyministeri államtitkár urnak a „Nemzet” hasábjain közzétett cikke egy passzusát törekszik a „Losonez és Vidéke” Balassa-Gyarmat székhelyi jogosultsága ellen felhasználni.

Tisztelt lapíróink érve azonban, eltekintve egyebektől, már azért is igen győző, mert oly férfi nyilatkozása, mint Tibád úr, lehet elméletileg igen tetszetős, de hogy gyakorlatilag a jó közigazgatás, a helyes kormányzás elvének megfelel-e? Ehhez már erős kétely fűződik mindenkin, aki a közel múlt történetét ismeri nem akarja.

Mert nincs ugyan okunk kétségbe vonni a volt államtitkár úr ömeltőségének jó szándékát „a területi rendezés kérdésében”; de azon körülmény, hogy midőn a szabadelvű kormány programjába nyíltan felvette a közigazgatás reformja, államosítása elvét, Tibád Antal országgyűlési képviselő úr meghívott a belügyi kormányzat másodvezetésére, s rövid pár hónap múltán tapasztalni voltunk kénytelen, hogy ő azon mérvadó, fontos állásból elbocsátott. Vajon a logikailag gondolkodók közül fogja-e valaki állítani, hogy ez elbocsátás azért történt, mert Tibád úr tervező és szervező képessége szerencsésnek bizonyult be az ország közigazgatásának helyesebb irányba vezetése körül??

Tibád úr azt írja, hogy „vannak létező székfővárosaink között és pedig nem éppen elenyésző esekély számmal olyanok, melyeknél teljesen, vagy legalább részben hiányoznak a fejlődés természetes feltételei, s amelyek ennél fogva inkább csak a megszokás, az ódság, a jogosulatlan helyi befolyás, a család- és cliqué-érdekek szemüvegén át látszanak alkalmasnak arra, hogy továbbra is székhelyek maradjanak.”

Mi pedig erre bátrak vagyunk azt felelni, hogy lehetnek ugyan ily városok, de hogy nagy számmal legyenek, az nem valószínű és nincs névszerint igazolva. Hogy nem valószínű, ezt mondhatjuk azért is, mert a mindinkább terjedő közművelődés, az ipari, kereskedői s a közlekedési haladás folytán ma már alig képzelhető, hogy legyenek nagyobb számmal ily székfővárosok, melyeknél a fejlődés természetes feltételei teljesen, vagy akár csak részben hiányoznának.

Az afféle általánosságban tartott állítás tehát, mint a Tibád úr, aligha alapul helyi ismereten, biztos tudomáson; anélkül kimondva pedig — pártérdekből, a szónoklat hevében még megjárva talán; de leírni, hogy államférfiúi tapintat és képességre vall-e? Ennek elbírálását nyugodtan bizzuk minden elfogulatlan értelmes politikusra.

Mi legalább, — ha a volt államtitkár úr, netalán Balassa-Gyarmatot is, (miként azt a „Losonez és Vidéke” örvendezve állítja.) a fejlődés-képtelen székfővárosok közé számította volna, — határozottan elmondhatjuk, hogy nagy tévedésben élünk, aki — soha — Balassa-Gyarmatnak még színét sem látta; de kétségbe vonjuk azt is, hogy a mi fejlődés-képtelenségünk gondolatára a belügyministeriumban hivatalos adatok alapján juthatott volna el Tibád úr. Ily hivatalos adatok ugyanis eddig ott gyűjtve nem voltak, arra csak legutóbban határozta el magát, — igen bölcse, a magis kormány, a reformok lényegesebbé küszöbén.

Ha tehát sem személyes és alapos tapasztalat, tanulmány, sem biztos hivatalos adatok nem állottak Tibád úr rendelkezésére, midőn ő, mint jelöltük „nem éppen elenyésző esekély számmal” létező székfővárosok felett mond a fentiek szerint ítéletet, mi egyéb vezérelheté, (mialatt a rosszhiszeműséget részéről kizártnak tekinthetjük,) mi egyéb vezérelheté őt nyilatkoztatni, mint az, hogy megbízott mindabban

amint egyes székfővárosok lenni akaró, versenyző város szövövéi a lapokban országvilágba bocsátottak. Balassa-Gyarmatra nézve legalább áll-e felfelezésünk, miként azt demonstrálhatjuk is.

Avagy fejlődés-képtelen-e az a város, B-Gyarmat, melynek — hogy csak néhány adatot hozzunk fel, — lakói évről-évre, szemmel is láthatólag, erősen szaporodnak, s ilykép szép Nógrádvármegyének a többi összes város és községe között legnépesebb helye.

Fejlődés-képtelen-e Balassa-Gyarmat, melynek minden mesterséges akadály dacára, ma már építik az első vasutját, s egész biztos kilátása van a második ily közlekedési vonalra is.

Tésped-e B-Gyarmat, hol, a legutolsó hivatalos adat szerint 233 önálló iparos és 97 kereskedő működik; hol három virágzó pénzintézet áll fenn már évtizedek óta; hol 2 casinó gyűjti társaságba a társadalomnak művelt, vagy művelődésre fogékony elemeit, és három dalegylet fejleszt a nemzeti dalművészet iránti szép érzéket; hol két nagyobb leány tanintézet s öt népes, különböző főiskolában nyer a gyermek és ifjú népség gondos, hazafias irányú rendszeres tanítást és képzést; nem is említve a szintén évtizedek óta fennálló, virágzó városi kisdudovodát, s az iparos iskolát.

Tésped-e Balassa-Gyarmat, mely dacára szűk anyagi helyzetének, tehát csupán a közszellemnek — még áldozatok árán is hódolva, számos utcáit szabályozza, kiépíti; a közvilágítást régtől fogva behozta és évről-évre jobban fejleszti; hol 15 év óta önkényes tűzoltóegylet őrökdi a polgárok vagyonbiztonsága felett; városi körház-fogadja be nemcsak a helybeli beteg és elagott szegényeket, de vármegyei kórház hiányában hosszabb-rövidebb időre befogadja a megye, sőt idegen törvényhatóságok számos betegét is. Egy város, melynek 25 év előtt még erősen tót népsége és német polgársága ma már csaknem egészben megmagyarosodott, s hol három hitfelekezet él a legszebb egyetértésben együtt.

Fejlődés-képtelen-e Balassa-Gyarmat, melynek posta forgalma és távirat közlekedése 15 év alatt megháromszorozódott, minék, a számadatokat most nem kutatva, biztos jele, hogy amit akkor 2 tisztviselő 1 szolgálva kényelmesen megbírt, most azt 5 hivatalnok 4 szolgálva alig bírja meg; ahol két könyvtár és két könyvkereskedés tisztességesen fenttarthatja magát; hol az értelmiség magas színvonalán álló városi képviselőtestület, a multak mulasztásait pótlándó, csak inémet veté meg alapját egy könyvtár és a népkertnek?

Ezek uraim, nem pusztá szavak, de tények, melyek önmagukért, nem mondjuk, hogy ékesen, de ezífolthatlanul dicséretesen beszélnek.

S felteszük Tibád úrról, hogy ezeket megérte, Balassa-Gyarmatot nem fogja azon megyei székfővárosok közé sorozni, melyek inkább csak a megszokás, az ódság, a jogosulatlan helyi befolyás, a család- és cliqué-érdekek szemüvegén át látszanak alkalmasnak arra, hogy továbbra is székhelyek maradjanak.

Azt pedig talán csak nem veheti Tibád úr és senkijé rossz néven B-Gyarmattól, hogy fejlődés-képességének, valamint annak is tudatában, miszerint innen, a városból minden legkisebb fennakadás és hátrány nélkül lehetett a multban s lehet még inkább a jelenben jól vezetni Nógrádvármegye közigazgatását, mondjuk, hogy ha-e főszempont mellett még hatszázados történelmi jogalapra is hivatkozhatik.

Hiszzen, ha valamely nemzetnek, ugy bizonyára a magyarnak áll eminenter érdekében respectálni a történeti, a szerzett jogokat.

Tibád úr azon további irótheszélje, miszerint részéről ugy van meggyőződve, „hogy valamint Makóból nem lesz Lyon, azonképen nem lesz Nagy-Károlyból sem Marseille és Balassa-

Gyarmatból sem Manchester, akkor sem, ha egy helyett két vármegyének tételnék is székfővárosává”, — az efféle beszéd bizony nem válik egy volt államtitkár dicséretére, s csupán arra alkalmas, mint ez megtörtént, hogy a „Losonez és Vidéke” most beinölként gúnyol vele. Említett lap gúnyolódása ugyan nem sérthet minket, de hogy őrl-e hatásnak Tibád úr, azt ismét csak ő az érdekében bátrak vagyunk kétségbe vonni.

Lyon, Marseille, Manchester! Itt! hogyan érthessék el-e városok kulturáját, gazdaságát és világra szóló kereskedelmi fontosságát a szegény magyar városok? S vajon ez önhibájuk-e nekik? Mint általában önhibája-e Magyarországnak, hogy annyira mögötte áll Francia és Angolországoknak? Szükségleten tehát az efféle beszéd, mit mulató székely góbk között jóízűen el lehetne tén mondani, de a „Nemzet”-be, a kormány felhivatalos organumába megírni, bizony enyhén szólva is: politikai ildomtalanság.

És szükségtelen volt Tibád urnak általán tápot adni ezikkével azon városok ambíciós törekvésének, mely városok a létező alapokon való szorgalmas tovább munkálás helyett, más városok kárával is, minden áron székhelyt lenni kívánnak. Csak az hiányzik még e szegény hazában, hogy a vármegyék törekvése, — e kérdésnél azonban testvértelennül versengő városai egymást tulcizálhassák székhelyek végett: ez már aztán nem is tul, de agyonlicitálás lenne; mihez azonban — erősen bízunk benne — egy bölcse kormány (mint azt a magyarról mindenkor feltesszük) hozzájárulását nem fogja adni de soha.

Az északamerikai „Egyesült Államok” megalkukásánál az volt irányadó, hogy az egyes új államok fővárosai rendezes, oly helyeken fixiroztassanak, mely helyek a nagy forgalomból kiesve éppen fővárossá-tételük által nyerjenek és emelkedjenek. Azt hiszem, nem válnék sem szegényre, sem hátrányra a magyar államférfiaknak okolni az amerikaiak gyakorlati, sikeres példáján.

S ha Ausztriát lehet jól a széléről Bécsből, — Angliát Londonból, — Szerbiát Belgrádból, — Oroszországot Pétervárról, tehát mindannyit a szélen fekvő fővárosokból jól kormányozni, — talán a magyar vármegyék sem fogják megsínyleni, valamint eddig sem sínylették meg azt, hogy székhelyek nem mind fekszenek éppen a megye kellő központján; — sőt nem származhatik lényegesebb kár abból sem, ha a létező székhelyek egyben-másban talán hátrább is állának, mint ugyanazon megye más városai: hasonlíthatatlan nagyobb bajt képeznendően az, ha megyéink amugyis túlterhelt közönsége még afféle új és jelentékeny terhekkel súlyosbíttatnék, amily terhet képezne a kioroszakalt székhelyváltozkodás.

Hogy egyáltalán ne lenne az országban sehol ajánlatos a változtatás: azt mondani nem akarjuk; de hogy a változtatást igénylők közé Nógrádvármegye nem tartozik, s hogy uvezetesen Losonez-nak nincs semmi alapos igénye Balassa-Gyarmattal szemben, ezt tudjuk és a leg-határozottabban állíthatjuk is.

Legyen tehát inkább, — mint már annyiszor mondunk, szent a béke közöttünk.

Reményi Károly.

Lánban, szept. 19-én.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A „Nógrádi Lapok” f. évi 37. számában a „B-Gyarmati székfővárosi végrehajtó bizottsága nevében” aláírással, egy nyilatkozat jelent meg, mely miként látom „Válasz” a „Nemzet” szept. 5-ki számában megjelent közleményre. Kijelentem, hogy nekem e közleményről tudomásom nem volt, azt nem olvastam, s így ahhoz nem is szólhatok.

De e „Válasz” további folyamában esekély szemlére vonatkozólag is tétetik említés, melyre következő helyreigazító megjegyzésem van.

Midőn 1887-ben a képviselő választási mozgalmak országgyűlés megindultak, a vármegyénkből, oly tekin-

tüztöltő egylet javára 300 frt évi segélyt bevett a költségvetésbe, ezenkívül 200 frtot a tüztöltő felszerelvények javítására. — A város a nepkert létesítése czéljából már eddig 1000 forint ár censualis telkeket vásárolt össze, mely telkek területe 28 holdnak megfelel. — Több kérvényi ügy előterjesztése után a közgyűlés d. n. fel egykor fejeztetett be.

Megértek hováidek. Csaknem hogy két ezer halálos korlat után, a nyitást szatizálóhoz, tegnapelőtt reggel törfen bázis derek hováidek. A városba hováidek alatt a fentebb vártakozó polgárok, hogy a csapatok elen lovagló Wiener Mikály ország arst, mint az összes tisztet és legényeket orommal, sokhelyütt elpusztították. Nagy száma elmozdított, hogy ily kemény strapa után 5-6 hováidek alig maradt el egyköt ember.

Utazt azert: a felső-sápi mintegy 800 hold területű Siateckzy Turbász-lele birtok. A birtokot nehaz Siateckzy Turbász özevgye szűz. Karasz Maria, 80,000 frtért eladta Orlók Geza urnak.

Hováidek szep. hó 25-én rendkívül köcsyűst tartott, mely alkalommal br. Majthényi László főispán állásáról való lemondását bejelentette. — Igyananap a szabadelv part ertőseletén br. Majthényi László ur, a part elnevezést nagy lelkesedéssel megvalasztotta.

Szabadság vasár. Balassa Gyarmat város elöljárója és polgári körvezetője rágtán még pedig kedélyes bázisozott a dm. földmészárosi miniszter ur, kinek szep. 21-én kelt intésevénye folytán alispáni hivatalunk tudította erse magat két hó előtt kiadott rendeletet a basított körmi állatok vásárlásának befizetését illető megengedést, mihez képest a vármegye területén tartandó országos és helyiállatok a mondott minőségű állatok lehatároltak, oly helyekről, melyek állatbetegségek elterjedését megelőzik, de az állatok teljesítéséig csak járványmentes körzetekben kereszthetők. E rendeletet tehát jórészt megfogant szóni azon halálattól, mielőt a feloldott rendelet eddig már igen erőteljesen okozott közgazdasági miaként.

Dr. Beköz József orvos ur lakását a b-gyarmati nepban ki szekház emeleti helyiségebe tette át.

A b-gyarmati község a képzőművelést mult évi határozatához képest átalakítván, munkálatait most cseztörtéket bírálta föl. Kövy Tivadar ur elnöksége alatt a szabadságrag. Mint értékelők a valakozó Manó egy Alajos építész derekának megfelelő feladatának a képzőművészeti szant és intézetben mindenek felett szükséges tisztaság most már könnyű szertel feantartott lesz.

Gyászolr. Öv. Farkas Ferencné sz. Pethes Balázs szep. 21-én hunyt el városunkban 79 éves korában. A szep. 21-én ünnepes volt. Öv. Farkas Ferenc a betneszerek második felén szinten városunkban elhunyt nyugalmazott prima-tiszt tisztiorok. Temetés szep. 23-án a rakok és a család tisztelő barátainak nagy részével mellett ment véghez. Békéjben nyra felett.

A gacsi izraelita templom felépítése és jubilm. Stricker Ede, a gacsi posztógyűjtő tulajdonosa, — mint a l. és V. ből olvassuk — Gácson izr. imaházát építtetett, melynek felépítése ünnepélye f. hó 5-én házasságának 25. év fordulójára alkalmával ment végbe. Az ünnepélyen jelen volt Forgách Antalné grófnő családján kívül Gács összes intelligenciája és Losoncz s Gács környékéről számosan. A szertartás és egyházi beszéd után, melyet Rosenthal Tóbiás körületi rabi lélekemelően magyar nyelven tartott, egyesek és küldöttségek üdvözöltek a jubiláló part, ki ezután szakkörbe vonult vissza; míg ellenben Weiss Károly gacsi előjárónál, kinek szintén érdeme van a templom fölépítésénél, mután a telket ő szerezte meg, a gacsiak közül, valamint Losoncz é vidékéről is többen jöttek össze lakóhátra, mely a legszabadabb hangulatban, közben számos polarköszöntővel czipányozta mellett estelelég tartott.

Lipta-Gerge vezedelmé. Lipta-Gergely, a szecsenyi járás egyik kis község szep. hó 20-án a tűzvész majdnem teljesen elpusztította. A tűz a déli oráklán keletkezett a magyaz reggelig tartott. Egyedül Mocsary Miklós építész által megmenteni vires ponyvakkal. Az orrási szarazság a nagyszámú viházyi lehetetlenség tetik a parasztházak megsemmisült. Ottas közsében többen szűfősen megsemmisült. A községi jóformán mindenét elvesztette. A ház mintegy 75 ezer ferra tetőre.

Háldok. Müller Nándor szecsenyi izraelita rabbi, Szecsenyben az izraeliták ügyének napján 60 éves korában szívvelhűdesben hirtelen elhalt. Úgy napján d. e. még a templomban végzte a szertartást, délután 4 órakor már ki volt terítve. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A temetésen részt vettek: dr. Pulszky Agoston és br. Hozer Ervin urak is. — Utóaján, mint értesítő, lát Müller Salamont emlegetik.

A társaságok s több czikkünk terühány miatt kiszorultak, s lapunk jövő számbában fognak közöltetni.

Befizettség. A lapunk augusztus 31-ki számában megjelent „Fővárosi Értesítő” című közleményben, Gurovits Tamás budapesti fűszerkereskedőről is feltűnik említés, de ezimét tövesen hoztuk, a mennyiben üzlete a király utca 31. sz. a. és nem 30. sz. a. létezik.

A bor története. Perziában őrségi legenda beszél a bor eredetéről. A szőlő nedvét eleinte szepítő szerül használták, mely puhán tartotta az arczot és kezét. Dzsenní király jött rá, hogyan lesz a szőlő nedvéből bor. A király 1200 évvel előbb született a bibliai böles Salamonnál, a bor tehát a legenda szerint is az ősidőktől való. Ez a király és hölgyei a téli időszakban nélkülöztek a szőlőből való szepítőt, mert szőlő csak nyáron volt. Dzsenní tehát megparancsolta, hogy még annak idejében, gyűjtésnek össze szőlővet és legyek el. Mikor, aztán a király egy edényt felnyitott, meglepte a térszokatlan illata, megfeszült színe. A változat észrevéven, nem mert vele mosakodni, hanem szolgájára bízta, hogy szelje meg, hátha mérges. A szolga savanyúnak találta és kérte királyát, hogy ne nyúljon hozzá. Bizonyosan megerőg változott. Az edényt ismet lezárták és elfelejtették. Holnapok múlva a király egyik kedvelt nője fofajában szenvedett s annyira elkeseredett, hogy véget akart vetni életének. Ezzel jutott a mérög, elővette s ivott belőle. Nehány percz múlva egészen neki vidult, fofajása megszűnt. Még többet ivott; ekkor elhaladt melyen s mikor fölébredt, egészszegesen érezte magát. Elmondta a királynak, hogy mitől gyógyult meg. Dzsenní szintén ivott a szőlőnedvből, izlett neki s ő is jó kedvet kapott. Mindjárt megparancsolta, hogy minél több szőlőnedvet tegyenek el neki félre.

Új orvosi folyóirat. Folyó évi october hóban dr. Donath Gyula szerkesztése alatt és Grill Károly és dr. Könyveskedő kiadásában „Klinikai füzetek” című havi folyóirat indul meg, mely az orvostan fontos kérdéseit egyes összefoglaló értekezésekben, főleg a gyakorlati orvos igényeinek alkalmaszoltan fogja tárgyalni. Füzetek legközelebbi kiadásai az orvosok között a külföldön működő jeles honfitársak közreműködése biztosítja. A Csekély ára, mely a legközelebbi elterjedést fogja lehetővé tenni, 12 füzetre 4 frt, 6 füzetre csak 2 forint.

Budapesti értesítő.

Az idei idény hallgatási nyolaj felmerülnek a külföldi beérkezések gondjait ezek megkönnyebbítésére ajánljuk t. olvasóinknak következők jelműű cikkeket:

Schrödt Emil első m. kir. mérnök (Budapest, VIII. Csalokai utca 8.) alapított a Híradók, 1879. Budapest, 1884. ben, a legközelebbi március 1-én termékek-utánzatokat gyártva, melyek oly szálardak mint a természetben, s az egész birtoklamban vannak már ezekből készült bontásokat a egyből építész-alkalmaz. Különösen csészerei ezen anyag a. ki-lást és remelt leprák javítására, s máris mintegy 80,000 leprák javítottak ezen anyaggal, mely a természetben márványhoz egészen hasonló, s szálard alakban a kőfaragó által egy dolgoztatik ki, mint bármely más termék, melytől megkülönböztetni nem lehet, rendkívül kemény és kemény, azonban felcsészével olcsóbb mint a természetben vagy márvány. Felállítja Schrödt Emil, Budapest, Baczban, Prágában, Trisztában, Londonban, stb. nyert kiállítású kitüntetett. Budapeston szemtanú épület hó-dizájnnyal az Andrássy uton és köruton ezen anyagból készült, ugyanazon leprák a. valóságos kőrekesedelműben kapnak, és ezen márványból készült faragványok. A Schrödt-féle mérnök által elállított mindenki javítását a legújabbakban árakon, valamint kőfaragó munkákat bármely stílusban a legkezebb kiételben.

Palm Albert gép- és kőfaragó felmerülnek a Híradók, Budapest, VIII. nagymező utca 18. sz. kősz minden rendszerű és szerkezetű faanyagokat, ellenőrző csapokat a toronyalag előrt, Withworth-csapokat; rugó mérleget, loket és fordulat-számlát, egyezre és kétféle vízszintmérőket, indikátorokat Richard-után, homokot minden nemben, mutató és magán csészére. Sok éven át gyakorlatilag nyert tapasztalásai a műszaki terén képezte Palm Albertet különleges műszaki készségek elállítására, s általában el van ismerve a szakmájában kitűnőse, s máltan ajánlatokat tette olvasóinknak, hogy az irányban szükségleti felcsészére hozza forduljon. Kiváncra képe árjegyzékét ingyen és bérmentve küldi meg.

Helle Antal kőfaragó-gyáros, Budapest, vacsi-körút 43. sz. alatt nyitott gazdaság felcsészert rakott, hol a malom-par, szeggyarakt, szerszók, hánny, gégyarakt, hajgyarakt, töltőgépek részei szeggyaraktok, mindenem kőfaragó a legújabbakban találhatók a legújabbakban kapnak. Helle Antal ut éven át önálló vezette volt atya, néhai Kelle Károly (P. szent) híresen kőfaragóknak s mint specialisták nyitások és jobbitások által terkeztet felmúlmal szakmájában versenyterest, s nyitott önálló üzletet Budapeston, melyet t. olvasóink partfogására legközelebb ajánljuk.

Müller János egyházi szerk és bronzmá-árgyára Budapeston (VII. dohány-utca 47.) legközelebb és legújabbakban készit mindenem egyházi szerkeket, kelyheket, szentágy-tartókat, kereszteteket, sat. akármely raja vagy minta szerint. Gyári felcsészere oly tökéletes, hogy ennek folytán az összes templom felcsészereket bármely kerek-körműben elcsészében állíthatja, a legkezebb kiételben, juttatás mellett. Minden javítás, tisztaanyaga vagy ezüsttel gyári aran leghamarább készit. Teljes lelkiismerettel ajánljuk t. olvasóinknak, de különösen a felcsészere Klerusnak becses ügyelmébe és partfogására.

A fentebb egyike legelőkelőbb és legújabbakban fogorvos **Gáspár József**, kinek műterme vacsi-körút 10. sz. alatt a modern tudományok követelményei szerint van berendezve, s műveit képzés alkalmával elcsészéltetnek, s plombirokban, műfogak, és egyéb fogorvosok a legkezebb kiételben és legújabbakban készíttetnek, miert is lelkiismerettel ajánljuk t. olvasóink ügyelmébe.

Az úri-műny készítés terén vártat képe **Füster Lajos** polgári és egyenruhazabó (Budapest, kereszt-el 79. sz. am a kőponti pályaudvar közelében) praktikus tulajdonosa, mely-lyel maris megküldött a fővárosi intelligens községét. „Hon-garia-gavallér-műny” név alatt már általánosan ismert és kedvelt ez a tiszteletos fapont ruházat, melynek magyaros jellegét az pázsantmáz-szögélyes és zsinórtas díszítés, a formás szép áll-lás egészen eltérő az eddig ismert szabásoktól. Péntek kősz egyenruhák-állítoja a magy. kir. államvasutaknak és a nemzet-közi halott- és temetőszolgálatnak ismert és egyenruhák-állítoja. Meg van a legközelebbi tisztbörök, mint az önkéntes szolgálat teljesítő uraknak teljes melegegessére állit, miert is a legközelebbben ajánljuk egy polgári, mint egyenruhák készítésére. Kiváncra mintat és árjegyzékét bérmentve küld.

A szep. 3-án megnyitott borkáláltságon a kereskedelmi muzeumán igen gazdaság van bemutatva a borkar. Leg-kezebb csoportot 1) A kál pka János szolgátoja (Budapest, káló stáció-utca 10.) székelyében látható, mindenem lozserám, lovagló és istálló felszerelés, s általában minden eszköz, melyek nek ara a legújabbakban. Kálpa János számos kiállításán nyert már kitüntetést, az 1888. évi pécsi kiállításán jurálónak volt, oszt. csészéri és magy. királyi szabadalom tulajdonosa, s az egész országban el van ismerve jeles készítményeire, mint leg-megkezebb iparos.

Az aradi kiállításról.

Az aradi kiállítás fontos sikere sokban az abban részve-vőknek készségéből, mello tehát, hogy általánosan ismertek és leg-yegek a hazai nagyközönség előtt, s e czélból közöljük leírásait kiállításról tárgyalunk.

Stowasser J. hangergőgyáros Budapestnél (II. ker. lánchid-utca 6.) az iparcserékn egy díszes és nagy székelyben mutat be fűvő, rég, vonos és veg. hangszereket, valamint egy győgyára műv. szalmaból, melyek tanúsítják, hogy Stowasser a hangergőgyártás terén mily az-ésszel és szep eredményeket ért el, a mi különben azon körülményből is látszik, hogy Stowasser a m. kir. hováidek és a cz. és kir. állandó, halcsereg hangergő-szállítoja. Meg vannak gazdaság, hogy Stowasser a legma-gasabb kitüntetést nyerte, az aradi kiállítás első díjat, az állami érdem foga sorozatát.

Az iparcserék egyik kiemelkedő csoportja **Kallap János** mérnökének és vaságygyártó-készítő kiállítás. Vaságygyár-tal a legkezebb és nemben, s Kallap János utálja e czélból Délmagyarországot. Nagy mérektartat újában mérő-készítésre használt fel, s megvan egy győzelem, hogy a nagyfeszítésség egészéit czikk oly előkészítést és előkészít fog nyerni, mint Kallap János egyik készítményei, melyek általánosan mint leg-jobbak és székelyben máltányoltatnak a nagyközönség által.

A gazdasági csarnokban általános figyelmet keltenek a jó-lyben álló **Keddlé, Ohrenstein és Spitzer** cég által kiállított malomkövek egy nagy-számból, mint szep kiállítások és legkezebb kiállítások. A nevüket is meg, mely a hazai ipar-ban a cementgyártásban agban törzszak állat fogal el, nem rég llyükben nagy-számból malomkövegyártat állitott fel, melyben szer-bat elővány quarantányából származó nyers kővekből egy a gatona, mint más nyers termékek őrdőre rendelt malomkövek állitattak elő és ezen malomkövek már is a legkezebb kiállítás-nyal alkalmazhat találnak a hazai malomok, melyek a leg-kezebb kiállításnyal nyilatkoztak a kövek minőségé felett. A bécsi gazdasági kiállítás pedig ezen köveket a legújabbak ki-tüntetésben részesítette, a mennyiben és pedig egyrészt csak

ezeknek a nagy díszekmánya ittele oda, míg a számos egyéb ki-állított malomkövek azok között a közs francia Laforté kö-vek csak alább fűvő kitüntetéseket adományozott. Nem kezebb kiállítás, hogy az aradi kiállítás is az érdemtel alcsészéit díjat fogjak elnyerni, és hogy a székelység, melynek egy-lye-mébe ezenel 12 órában edényes quarant-malomkövek a legkezebb kiállítás, valamint székelylet ezen hováidek felcsészé és megant idegen származásúkkal emantapalati fogja.

Gallauer Károly kőfaragó és mérleggyáros, Buda-pest, II. fontezs 18. sz. a. gépcseréknben mutatja be tízdes-mér-legét, melyek új tulajdonság rendelkezéssel, elonyk abban rejlik, hogy első nem romlik meg, bármely súly terhel is febotik rá, ha hídja lezárva van. H-mutat továbbis díszmázartot, melyek az államvasutak részére készítenk, ezek kiállításra aban áll, hogy az díszmázart nem lehet megsemmisíteni, sem kilyitni, mint az a többiekkel történik. Híd-vezeték-berendezést is készit, melyet egy csészér által lelet szemlélőnek s felcsészert, hány gramm székelység fekekeztetett be, folyony pedig, hogy a felcsészé szar-sa után a felcsészézés a kőszáz által idecsészé és a székely, hogy rákelt kellesse.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

HIRDETÁNY.

Herencsény, Surány és Terény község határaiban összesen mintegy 7000 hold területen a szén jogot alul-írtakkal megvettük, s szakszerű kutatásokat eszközöltünk.

Eddig teljesített kutatásaink eredménye az, hogy a Herencsényi volt úrbéres területén mintegy 3 és fél millió méterharmas tartalmú széntelepet feltartunk, és addig is, míg az aszód-b-gyarmati vasút megnyílik, és a szén nagyban termelhető leszén, a helyi fogyasztás-nak megfelelő kisebbmértvű üzemet rendezünk be.

B-gyarmaton a szén raktár kezeléssel Heller Rí-chárd ur volt szíves elvállalni, kértünk tehát a tisztelt megrendelő megrendeléseikkel e hozzá, vagy pedig direct Herencsénybe Márkus Károly bányamesterkhöz fordulni.

A szén ára: Balassa-Gyarmaton házhoz szállítva darabos szén 1 mtrm. 85 krajczár koczka „ 75 „ apró „ 60 „

Herencsényben a bányatelepnél: darabos szén 1 mtrm. 60 krajczár koczka „ 52 „ apró „ 38 „

A szén úgy kázan, mint kályhafűtésre igen alkalmas és gazdaságos, a legkezebb tarjani szénrel a versenyt kiállja. Herencsény, 1890. szeptember havában.

Márkus Agoston és Márkus Károly,

kőszébánya tulajdonosok.

Haszonbéri hirdetmény.

A b-gyarmati gör. kel. szerb. papföld, mely áll 15—16 holdból 1891. évi január hó 1-étől számítandó három évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni:

Mihailovics Szilárd,

egyház gondnokai.

2907—1890. tkv.szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A rétegi kir. járásbírósg mint tkv. hatóság kikiáltási teszi, hogy Tóth Gyula mint v. b. Balás Béla additósseg gondnokai végrehajtásának Balás Béla csod. bíróseg elleni végrehajtási ügyben a rétegi kir. járásbírósg területén levő, Legzd község határában fekvő a legzd: 183 hrx. tkvben foglalt v. b. Balás Béla és Kő Mikály részén álló A. l. h. sz. 31 fr. 3. ház és malom, 82 sz. ház, és 83 sz. a. udvar és kertből Balás Béla által 12-éd részben tulajdonára 290 fr. 50 kr. kiálaltási árban, és a legzd: 175 sz. tkvbeál A. l. 1. sz. 70 hrx. a. foglalt Balás Béla 12-éd részben illő póztá beltelkekre, az 1891. évi 60 t. cz. 156 §-a alapján egészen elrendet, és hogy a fennebb megjelölt ingat-lanak az 1890. évi október hó 15-ik napjának d. = 10 órakor Te-reken a tkvi hivatal helyiségében megtartandó nyilvános árve-reken a megállapított kiálaltási árban alul is eladattik fognak.

Arverési szándékosok tartoznak az ingatlantól becsárának 10%, vagyis 28 fr. 50 kr. és 7 fr. 50 kr. kőszébe, vagy az 1891. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelölt árnyammal számított, az 1891. évi ok-tóber hó 1-ján 3333 sz. a. költségvetésgyűlési határozat 8-ik §-ban jelölt orvadátkes értékpapíron a kikiáltási házban letenni, avagy az 1891. LX. t. cz. 170 §-a értelmében s bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-módú elismervényt átazagáltatni.

Kelt Teréken 1890. évi július hó 29-ik napján.

A rétegi kir. járásbírósg mint telekőnyvi hatóság.

1891—1890. tkv. sz.

Arverési hirdetmény.

Kecskeméti Hercegkecskeméti lakos végrehajtásának Schvacz Zsigmond budapesti lakos végrehajtást szándékol elleni végrehaj-tást ügyben a végrehajtást arverés 50 fr. tőkésítésen és ennek 1897. évi október hó 15-ik jara 6 %, kamattal 3 fr. 90 kr. per-cséb, valamint jelenlegi 7 frt és a megf. felmerülő költségeknek kielégítése végett a b-gyarmati kir. törvények szerinti kir. ja-rarabírósg területén levő Vanyarcz községben fekvő a Vanyarcz 19-ik számú tkvben foglalt A. l. 17 rra 3. kutelekből fele-ben Schvacz Zsigmondot illő rész 500 frt. v. 1. 1. sz. székely földből ugyannat illő rész 40 forint, a II. l. száma pusztá beltelkekből feleben alperest illő rész 16 frt a 2-14 sz. „-ed kutelekből feleben alperest illő rész 532 frt, a 1-2 sz. az-ölkölbi feleben alperest illő rész 15 frt, a 1. 2-3 sz. székely-ölkölbi feleben alperest illő rész 35 frt, a 1. 2-3 sz. tkvben foglalt „-ed „, telek után jara legelő 15 frt kiálaltási árban az 1891. évi LX. t. cz. 156 §-a értelmében elrendelték.

Az arverés megtartására határozat 1890. évi október hó 1-6-án napjának d. e. 10 órakor Vanyarcz község házban tartatik ki.

Arverési tartoznak az ingatlantól becsárának 10 %, a kőszé-pénzen, vagy orvadátkes értékpapíron a kikiáltási árba nézve hivatalból let-ti kigátatni.

Vető kőszé a vetélr „-at 30 nap „-at 3 hó és „-at 6 hó alatt az arverésről számitva 6 %, kamattal együtt a szaki ki adóhivatalnál letetni, a bánatpénz az utolsó részlethe fog betudatni.

Amennyiben a tartásfeladatok vérekkent, jelenlétekn azok az 3 bányaduknak megfelelő vételár letessék most tartoznak.

Az arverési feltevések hivatalos árakon ezen járásbírósg-nál és Vanyarcz község házban megtekinthetők.

Az adóbizonylatokhoz képest az arverési feltevé a 1-2-3 rra, azölkre vonatkozólag a kiálaltási árba nézve hivatalból let-ti kigátatni.

Kelt Székely, 1891. július 14-én.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

